

Domino

1

Tak tedy úplně od začátku....

máte v rukou první číslo časopisu Domino, plod společného úsilí členů skupiny Hlas, pracující v ČSR. Co je cílem našeho snažení ?

Hlas vznikl na začátku roku 1984 po mnoha dlouhých večerech. Je neformálním sdružením mladých lidí, kteří mají snahu prosazovat a propagovat různé hudební směry, seznamovat Vás s prací talentovaných lidí, přinášet zajímavé věci z oblasti literatury a výtvarného umění.

Členem H L A S U se může stát každý, kdo má zájem toto uskutečňovat. Máme samozřejmě spoustu plánů, které se budeme snažit proměnit ve skutečnost. Jsme optimisté a věříme, že se nám podaří naši věc realizovat.

S ohledem na celkové možnosti bude náš časopis vycházet nepravidelně a jen v nákladu členů Hlasu.

Prosíme Vás, aby jste s jeho obsahem seznamovali další mladé lidi a získali je pro aktivní práci v kulturní sféře. Věřte, že je to skutečně potřeba, přestože se to na první pohled nezdá.

Chceme podávat otevřeně informace o dění kolem nás. Nebudeme polovičatě rozebírat problémy, které se kupí každý den, ani zastírat skutečnosti. Člověk má právo na pravdu. Jen pak je ochoten pro ni něco udělat.

V našem bulletinu se setkáte s povídkami a poezií mladých začínajících autorů, rockovou poezií, s výtvarnými pokusy amatérů. Původně mělo Domino obsahovat i materiál ze sféry hudební : recenze koncertů, diskografie, články, úvahy. To vše naleznete v časopisu PUNCH Journal, který vychází jako příloha k tomuto plátku. Velkou část z této práce vzali na svá bedra naši přátelé z GOROD Records a díky za jejich obětavost by zaplnily více, než tuto první stranu.

Dál vyčtete jen výpověď, která je mladým lidem často odpírána.

Čekáme na vaše názory, kritiky, ať už budou jakékoliv. Čekáme na vaše příspěvky, na vaši aktivitu.

Takže se můžete pustit do dalších řádků, prosím

Jan Tomáš Aussig

KAREL
FINGERHUT

NOČNÍ ZPOVĚĎ

Sám jsem se toulal
V noci městem
Zastavoval pod lampami
Hledaje vlastní stín
Měsíc se na mě smál
a hvězdy stavěly své radiální přepočty
Věž kostela se nahýbala k zemi
Jakoby už si konečně jednou
chtěla lehnout
po těch staletích
K nádraží přijížděl vlak
vezoucí poslední naději
Pro vílu z pohádek
Zámeček na kopci nad řekou
jako vždy přehlížel svůj svět
Roztaženýho pavouka
na březích mezi dvěma mosty
A oprýskaná věž mlčky vzpomínala
na své mládí

ČEKÁM

Čekám, až jaro odkvete
a léto vyzvedne si lístek na dovolenou
k vltavským břehům na Malé Straně
kde Petr Parlér vytesává
pod kamenně krásnou tvář světice
Toto je obraz mé Lásky
a nechá se pak spolu s ní
zvěčnit na časy od Mistra Sudka

Čekám, až andělům opadají křídla
a na posledním rockovém koncertu
rozdělí se si předem mezi sebe
všechny svaté a jejich známé
rozpuští svou dobročinnou organizaci
ve prospěch opravdového života

MOŽNÁ ŽE NĚKDY UVIDÍM PADAT HVĚZDU

Možná, že někdy uvidím padat hvězdu
tak jako staříček Joseph Haydn
ve chvíli, kdy se ve Dvorském divadle
děkuje nažehleným prázdným židlím
a znaveně šeptá
"Přichází mesiaš,
přichází Beethoven"

A on jde, nic kolem sebe neslyší
a v mysli mu bouří vzpomínka
na horký polibek noci
za níž poprvé začala kvést v srdci
nesmrtelná symfonie c moll
A možná, že už je tak daleko
a vidí trosky Coventry a Lidic
A proto dává všem najevo,
že blázni jsou jen blázni
I když mají uniformy krásně nablýskané
jsou to jenom blázni
kterým někdo svěřil
to co nikdy jejich nebylo

A on stále jde
a slyší pouze tóny
které musí teprv napsat
aby svět pochopil
co vlastně chce

x x x

Samotu chtěl bych vykřičet do dlaní
úsměv, jež se uklání
řetízek kolem krku pro přítele
pohled očí, který hřeje
Prstýnek zlatem zčernalý pohozený na ulici
sametově smutnou holubici
dlažební kostky zbavené ocelových kroků
beznaděj přinesená k vlakům
Na provázku klíček k dětství
záloha pro zítřek
smysl pro správnou hru
výměna za výsměch

Poslední oči se v dálce ptají
když vítr usíná
A nebe chválí vlasy slávy
ještě je slunce objímá
Koleje jsou jen dvě čáry
za obzorem si ruce podají
dnes snad horké dlaně žárlí
zítra už usnou v naději
Vysmíváme se vždycky tichu
samotné nás nechává
křičí po nás slova hříchu
šťasten, kdo umí proklínat

Usnout a ztratit víru
jen sen znova začíná
hvězdy procházejí se podél stínů
měsíc nechce být v noci sám
Vyznání spásy trhá růži
lístky trny krvácí

slzy v odrazech se zhlíží
stromy smutek nevrací
Neklidné vody drtí písek
břehům půdu odnímají
slova lásky neznámým v dáli
tiše se usmívají

x x x

/Lídě/

Život je jak štěně
které uteklo do věčnosti
kde na kraji propasti
trhám růže v barvě tvých očí
jež položím mezi nás
na lavici pod klenbou
Svatopeterských bláznů
dříve než zboltáře
zazní verše o lásce

SILVII PLATOVÉ

Každý den odkvétají tulipány
na pláži v Bercku
kde Blake učí ryby
nazpaměť své básně
a včely odnášejí z každého z nás
trochu raněného srdce na odchodu
do věčnosti mezi paprsky
slunečního vozu boha Helia

Dar z lásky, který muselo vzít
na vědomí nebe
bledý plamen spalující navždy
kus naděje
jež má ve zvyku šklebit se
na ty, co po ní touží

x x x

Utrhl jsem jednou růži
uvadla v listech z trní
Nabídl jsem trnům kůži
teď krev se na ní sluní

SNY FRANCOISE VILLONA

Hledám svůj vlastní stín
hledící z okna ven
Neodcházej, jsem možná blíž
než bolestný tvůj sten

Počítám praménky vlasů
jež volně k pasu plynou
Jsem poslední z nich
než s temnotou splynou

Konečně vidím, prsty vnímám
útržky příštích dnů
A srdce mořský příval
strácí se na břehu snů

Mosty světél mívám
oči jež nechtějí být nevinné
A měsíc stále mlčí
jak byly by už spasené

V pokoře nabízím své tváře
noci a přízrakům
Jak Panna orleánská u oltáře
své tělo zázrakům

V paměti tiše pátrám
co zpověď pro mě znamená
A něha dělá ze mně lháře
když ústa jsou již znavená

Ráno zas vytrhnu list z kalendáře
na zem padne kapka století
Královna žene ke zpovědi páže
jež hýčkala ve svém objetí

Chraň si svůj úsměv v čisté víře
jež s úsvitem ti odletí
Zachovej jej i pro kacíře
já hájím svoje prokletí

x x x

Harmonika usíná do zdí ticha
Měděné struny padají z nesnází
Život se soudí o budoucnost
S tou neochvějnou jistotou
Nábřeží vpravo, nábřeží vlevo
Uprostřed proud, který strhává
Mosty mezi polednem a nocí
Tvé tiché líné blues
Dlaně pálí, když se dotknou
Kousek mysliv tobě chová
vždy své velké vlastní Já
Ústa křičí do neznáma chválu
Tomu, kdo je potkává
Prvně, když ji potkáš, tak se klaníš
Podruhé se už jen usmíváš
Blikotavá hvězda v dáli
Teď's ji poznal a už umírá
Napětí mezi námi všemi
Co se dělí na lásku a nenávist
Tak zdánlivě jsme někdy malí
Že myšlenka se strachy unaví
Nejtěžší je najít oběť
Pak už všechno samo probíhá
Nejsem spokojený, to si myslíš
Čas moc rychle utíká
Kousek ticha, to je balsám
Na oči mé samoty
Všechno špatně, když se chválím
Neklaň se z vděčnosti

FUGA PRO OČI KTERÉ CHTĚL BYCH ZNÁT

Je to jako když sešlápneš měchy
prsty vnoří se do kláves
a píšťaly rozezvučí se
tisícem lahodných tónů
předhánějících se navzájem
Zevnitř Dvnitř
Pro malý obrázek
slepený z posledního snu

Jako když se noc rozdělí
na tři stejné díly
A do každého vložíš
to nejhezčí, co máš

Jako když v jeden okamžik
pochopíš i zapomeneš
Pochopíš, že každá struna na kytarě
je duše, která zní svým steskem

Není vhodné dráždit bohy na Olympu
A není moudré pro bohy sestupovat na zem
kde poznají, že svět je vlastně jiný

Je to jako když v kostele
před obrazem Krista
Začneš se rouhat Vzývat ďábla
A vzápětí se omluvíš
za svůj pošetilý čin

Jako když slyšíš tóny hudby
Jimmy Hendrix
který radostí nad podařeným koncertem
láme přes koleno nejdražší kytaru světa

Jako když se ti podaří namalovat obrázek
hrající všemi barvami tvého světla
před kterým by i sám Mistr Dürer
s pokorou poklekl

Je to růže na pozdrav
pro oči, které chtěl bych znát

PŮLNOČNÍ ZASTAVENÍ

Když zůstanu sám
v hodinách tichých
po půlnoci
A obraz v rámu
tváří se zděšeně
Pročítám, co život vzal
a dal
Chtěl bych se probouzet k ránu
i nebýt snad

V ty chvíle, kdy procházím
tmou smutku
tiše přivykám
Když potkávám se v zrcadlech
z černé smůly
Hladívám ve strunách kytary
dívčí ruku
Chtěl bych poznat štěstí
i nebýt snad

Ve dnech, kdy samota se
jak malé přítulné kotě
choulí k boku
Oči zůstávají němě otevřené
za každým pohledem
Prožívám každou vteřinu
těžce
Chtěl bych tě poznat
i nebýt snad

LUBOŠ
VOČÁSEK

MODRÉ OČI

Zavřít za sebou
barevné dveře snění
a přes uschlé bodláky
pozorovat svět

jsem zde
a z knížky jsem se dozvěděl
že jsem správně
na zemi

obrázky

lidí a zvířat

lidí a zvířat

lidí zvířat

ČÍSLO NEZNÁMÉ

pomalů zapomínám jména
tváře se ztrácí v mlžném oparu
jsem sám mezi kamarády
a těžko se mi hojí rány

za okny rostou modřínů
ptáme se proč
a z jaké příčiny

Země se otáčí
snad jí již dochází dech
den za dnem ubíjí
kdy přijde poslední vzdech

ještě jsme...

CÍTÍŠ ?

na plotně se pálí purpura a vzpomínky
svíčka již dohořela
a kapka vosku spadla na dřevěného andílka
slzy Štědrého večera
padají mezi skořápkové lodičky
kdesi v dálce zní koledy
a kometa se stále nevrací
plamínky na stropě kreslí tvoji siluetu
kde jsi
vždyť svíčka již dohořela
a na stolku leží tři oříšky
pro tebe

PŘIJDE

musíš jít
už hraje slepý houslista
tóny co volají
kam
sýček co houká každý večer
u tvého okna
neulétne

SKLENĚNÁ JABLKA

ženy nerodí
jen samé zdravé děti
ale taky mrzáčky
a chcípáčky

ty moudřejší nepočnou
ty moudré potratí
jen
o rozkvetlou třešňovou větvičku
na stráni zavadí
a studánka života se vypaří

jestli ne
tak táhněte
třeba dámou na d8

VĚK

na poličku uložím vzpomínky
co světu dali básníci
jak je to všechno dávno
sochy nám měří čas

starý globus co přestal se točit
Arktida zanesená stoletým prachem
ve váze třešňová větvička
kdo ji tam dal

zaspím
dříve než slunce
odejde z ulice

JÁ ?

dnes jsem zůstal
pod sprchou
déle než jindy
to aby neviděli
ty moje oči
červený

nejdříve se mi něco zdálo
potom se to prostě stalo
bylo to přesný
jak ten sem
fakt

věděl jsem co přijde
a stejně mě to zaskočilo
chvíli jsem myslel
že mi snad přeskočilo

pak se to vyjasnilo /prý/
ale já nejsem bzzz...

BLONĎÁK

chodil k nám do třídy
měl žluté vlasy
a o přestávce močil krev
snad proto jsem ho neměl rád

ZELENE JABLKO

jedl čím dál mív
kouřil snad více než je zdrávo
a svůj stín nepouštěl na zeď
tak jako ostatní
ale nechával ho v sobě
v živém vězení

socha
kterou vídal když ještě chodil do práce
se přestala usmívat
na lidi
kvůli němu
poznala...
a oni se smáli jeho citu
snad ho chtěli i zavřít
ale on toužil psát
pro ni
o pavoukovi který přežil malování
stále však nevěděl jak na to

světýlko v podkroví
a on přestal čekat na někoho
kdo mu uvěří

SAMOTA

Zmořen únavou
položil své vrásčité čelo na stůl
 pryč byla síla
 která nás drží
 nad vodou

mouchy
 a bylo jich víc
 a ještě víc
 vajíčka
 kladená do vlasů
 a pod víčka

nemohl udělat vůbec nic
 ohnat se

    zakřičet
pouze cítil
jejich slabé nožičky
a prašivou hlavičku
blízko svého těla
blízko

    úplně uvnitř
    cítil

NELE

Venku je sice ještě tma, ale já si již balím své věci do malého kufříku. Předě mnou jsou prázdniny - ty poslední a nejdelší. Minulý týden jsem odmaturoval a teď už mě čekal pouze život. Ano, Život s velkým Ž. Alespoň tak jsem si to vždy představoval. Škola mě nikdy nebavila, ale pracovat se mi také zrovna moc nechtělo. Můj pracovní duch je malý a slabý. Mé já je silnější. Ale z něčeho přece musí být člověk živ, ne? Jakým způsobem si vydělám na auto, na byt, to mě zatím moc nezajímalo. Nejdůležitější pro tuhle chvíli bylo, že jsem a přede mnoubprázdniny - ty poslední a nejdelší.

Jako každé léto, tak i tohle, jedu k babičce na venkov. Vždycky se mi tam moc líbilo. Rybník, les, louky, malá políčka - to všechno mělo kouzelnou moc. Připadal jsem si jako v jiném světě. Bylo to prostě maso.

Tak, ještě maturitní vysvědčení - musím ho přeci ukázat babičce - a můžu jít na vlak. Je brzo ráno a já spěchám přes sídliště na nádraží. Nechce se mi jet přečpaným autobusem, plným rozespalých a nepřítomných tváří. Akorát by mi to zkazilo náladu. Nervozní podávání na autobusové zastávce, poslední dlouhé natáhnutí první cigarety a pak šílená tlačení do přistaveného vozu městské hromadné dopravy. To prostě nesnáším. Nemí to můj styl. Styl - má vůbec člověk v devatenácti letech právo na svůj styl? Nemá cenu to dědka rozebírat, je přece léto a má hlava je plná snů.

Už vidím nádraží. Z kolejí se před časem vytratila pára a pryč je všechna romantika z cestování. Teď budou schody. Tady jsme v létě sedávali s klukama a probírali neřešitelné problémy. Staré jasmíny jsou němými svědky našich živých debat o škole, o právu, o holkách, ale i o prvních raketách středního doletu. Když nás začaly studět zadky, zvedli jsme se a decentně naklusali do "naší" hospůdky. Vrchní nás již znal a stůl na terase ve stínu snad stoletého kaštanu byl hned osázen orosenými polítry s fantastickou čepicí, připomínající hlavu naší dějepisárky.

HLAVNÍ NÁDRAŽÍ - VCHOD. Kupuju si lístek, myšlenkami jsem však mnohem dále. U Nele. Je to krásná holka s černými vlasama, které jí sahají až do půli zad. Italka s jižních Čech. Stále zlatá pleť a neuvěřitelně modré oči, z kterých tak rád čtu. V létě jí miluju, ale v zimě jí nemohu ani vidět. Je to zvláštní. Připadá mi jako vrána na sněhu. - Nabíhá mi až husí kůže, když si na to vzpomenu. Nele na bílém sněhu - ne, to ne! Jenom jednou jsem přijel k babičce na zimní prázdniny. Druhý den jsem ji potkal. Bez pozdravu jsem na ni tupě zíral, pak jsem najednou dostal strach a aniž bych se alespoň jednou ohlédl, utekl jsem k nám do stavení. Volala za mnou. Ještě tentýž den jsem odjel domů. Když jsem konečně ve vlaku usnul, zdál se mi hrozný sen. O Nele, která křičí a klove dětem oči, ty pak s radostí hází na bílý sníh. Ty děti pak lezly po čtyřech a prsty tápaly ve sněhu, hledající svůj zrak.

Ona se jen smála jejich bezmocnosti, jejich zmrzlým ručičkám, jejich smrti bez očí. Měl jsem strach. Jedno dítě jsem byl já.

Konečně jsem v Praze. Mám to načas. Za deset minut mi jede vlak do jižních Čech, pak ještě jedno přestupování a jsem na místě.

Poslední vláček. Za chvíli tam již budu. Roste ve mně napětí. Těším se na Nele. Jakkpak by ne, vždyť je léto a já ji budu mít rád.

Udělal jsem hloupost, že jsem si nekoupil na cestu žádné pivo. Venku je neuvěřitelný vedro a tady za sklem ještě větší. Ani na WC neteče voda, pil bych z louží - no, to je přehnaný, ale žízeň mám pořádnou. Už aby vlak zastavil.

Jsem na místě. Na posledním schůdku se ještě zastavuji a očima přejíždím nástupiště. Nikdo mě tu nečeká. Proč taky. Nepsal jsem, že přijedu. Alespoň je překvapím.

Je to malá stanice tři kilometry od vesnice. Tři kilometry po silnici, pět kilometrů "zkratkou" mezi poli. Nejprve se pořádně osvěžím z vodovodu na zdi budovy, a pak se dávám na cestu. Mokrý tričko se mi lepí na tělo. Jdu po pěšině a skřivani neustávají ve svém zpěvu. Mám nepopsatelný pocit svobody a štěstí. Vzduch voní a bělásek mi zakázal cigaretu. Jsem rád, že jsem.

Jdu pomalu. Půda je rozpraskaná od sucha. Chtělo byto zapršet. První se mi nad hladinou obilí objevila věž starého kostela. Leskne se na slunci. Teď už vidím i červené střechy kolem postavených domů. Zdá se, že jsou bez života. Ale to se opravdu jen zdá. Zde se pracuje. Stále. Vždy se najde něco, co potřebuje opravit, předělat, zbourat a co já vím, co všechno ještě.

Zbývá mi ještě asi kilometr. Mám chuť na cigaretu. Sedám si a stéblem trávy odháním zatoulaného mravence. Co asi babička? Žije tam již pět let sama. Děda zemřel na rakovinu plic. Několikrát jsme jí nabízeli, ať se odstěhuje k nám do města. Ale ona o tom nechce ani slyšet. Chce zůstat tady. Myslím, že jí rozumím.

Zvedám se a sbíhám do vesnice. Tak tady na mě vždycky vyběhl sousedovic Šmudla. Chvilí čekám. Zbytečně. Zřejmě leží někde ve stínu s čumákem přilepeným k studené zemi.

Do zahrádky vcházím zadní brankou, která je stále otevřená. Tudy chodí babička každý den na trávu pro své bílé králíky s červenýma očima. Patří jim můj obdiv. Jsou čistí, nevinní, nevědí co je křivda a nenávisť. Nic takového za celý svůj krátký život nepoznali a ani nepoznají.

Vzpomínám si, že jako malý kluk jsem u nich vydržel celou věčnost. Zatímco ostatní kluci si hráli na vojáky, já tiše seděl v králíkárně a pozoroval ta bílá stvoření.

"Tady jsem babičko!" volal jsem, aniž bych slyšel její kroky. Ona se pak divila, jak je možné, že vím, kdy se ke mně blíží. Ale to ne já, to králíci poznali, že přichází jejich paní. Zavětřili a hned na to se přimáčkli na pletivo dvířek. Mají ji rádi.

"Ahoj kluci," přivítám své čtyřnohé kamarády a ocitám se na dvorku. Nikde nikdo. Asi si skočila na kus řeči

k sousedům, nebo šla za dědou. Na hřbitov.

V kuchyni pravidelně bijí staré pendlovky a na stole se svátečním ubrusem stojí váza s růžemi. Pomalu se na mě přenáší sváteční nálada z této prostě uklizené místnosti. Jakoby se tu zastavil čas, jenom ty památné hodiny na štěně říkají, že tomu tak není. Tak tyhle hodiny, to byla dědova chloubka. Jedině on, a nikdo jiný, je mohl natahovat a srovnávat správný čas. A já, jako malý kluk, vždy toužil zatáhnout za ty zlaté šišky na dlouhých řetízcích. Před dědou jsem ovšem nemohl. A tak, když jsem byl hodný a když děda nebyl doma, brala mě babička do svých rukou a zdvihala mě do výšky k těm zakázaným závaším. Páni, to byl pocit.

"Kdyby to tak viděl děda, ten by nám dal", říkal jsem si v duchu a nechápal, že on, až přijde, stejně pozná, že jsem mu sáhl na jeho čas. Ale přesto jsem se mu bál podívat do očí, aby to na mně nepoznal. Neuměl jsem tenkrát ještě lhát /to život mě časem naučil/, a tak jsem utíkal ke králíkům a všechno jim řekl. Úplně všechno, i ta největší tajemství. Pak jsem se vrátil a sedl si na dědův klím. On mě hladil po vlasech a vyprávěl zapomenuté pohádky. Usínal jsem v dalekých zemích.

Nebudu tady čekat, půjdu babičce naproti. Určitě šla na hřbitov. Kufr nechávám pod oknem a vcházím na ulici. Musím jít až na druhý konec vesnice a pak alejí na malý kopeček. Tam odpočívá děda. Procházím mezi domky. Nic se tady nezměnilo. Všechno tu má svůj pevný a nezaměnitelný řád. Odstrkuji od sebe těžkou železnou bránu. Písek mi křupe pod nohama. Už ji vidím. Jdu blíž. Babička tiše mluví k dědovi. Chová se při tom úplně přirozeně. Je to až neuvěřitelně lidské. Život - tady se nic nehraje. Mechci je rušit.

"Věděla jsem, žeb'prijdeš", řekne nahlas a otočí se. Najednou je mi trochu trapně. Připadám si jako zloděj chycený při činu. Chvíli mlčky stojíme. Pak udělalal nad hrobem křížek. Odcházíme.

Musím jí všechno vyprávět, zajímá ji, co doma, co rodiče, jak dopadla škola a ještě nejdůležitější spousta jiných věcí. Sedíme u stolu a k žitné kávě si dáváme jablečný štrůdl. Je tam hodně ořechů. Dělalí se mi až boule za ušima. Za okny padá tma. Jedenáct hodin. Je čas jít na kutě. Uléhám do prachových peřin. Ještě chvíli vnímám šramot ozývající se z kuchyně. Usínám.

Probudil jsem se s prvním kohoutím zakokrháním. Bosýma nohama šmátrám po zemi a hledám studené pantofle. Zapaluju si cigaretu a jdu přes dvorek na suchý záchod. Mouchy se ještě neprobudily, a tak nic neruší mou ranní činnost. Pod pumpou se opláchnu a jdu zpět do kuchyně. Snídajě je již hotová a babička vyhrabuje z kamen popel. Nahlas uvažuju o tom, co budu dnes dělat. Babička chce trhat plevel. Jsem pro a společně odcházíme na zahradu.

Tiše vypráví a klidným hlasem mi sděluje své zážitky. Běd ji poslouchám. Slunce začíná nepříjemně pálit. Odchází připravit oběd a já dodělávám poslední dva záhony. Teď si vzpomínám na Nele. Málem jsem na ni zapomněl. Musím za ní odpoledne zajít. Snad bude doma.

Po jídle odcházím za svou láskou. Je teplo, ale slunce přikryté velkými bílými mraky nemá již takovou sílu. Přeš starý můstek, kousek proti proudu potoka a pak rovnou po louce k domku na samém kraji lesa. Stojím pod okny jejího pokoje. Očima se snažím proniknout skrz pavučinové záclony. Cítím tam její přítomnost. Mám zazvonit nebo zapískat náš smluvený signál? Jdu ke vchodu. Ale ne! V polovině cesty se otáčím a vracím se zpět pod okno.

Z mého zadumání mě náhle vytrhlo klapnutí branky. Otáčím se a vidím Nele. Běží. Zpomalený film. Pohyb křehké baletky. Těsně přede mnou se zastaví. Oba mlčíme. Mírně pootevřené rty mne přitahují. Mají magickou sílu. Stejně tak, jako ona sama. Nejprve letmý polibek, jako kdyby se setkají dva stíny na zdi, pak ji pevně uchopím za štíhlý pas a naše rty se spojují v dlouhém polibku, při kterém cítím její nadra na své hrudi. Vzrušeně dýchá a trochu se jí chvěje hlas. Nezastírá svoji radost a pokládá hlavu na mé rameno.

"Půjdeme se projít?", ptá se a zvedá ke mně modré oči. Naše kroky tlumí hnědý koberec z jehličí. Ve stínu stromů je příjemně. Přicházíme na malý palouček. Roste zde svěží pažit, který přímo vyzývá k odpočinku. Sedáme si k mladým sarčkům a já /stejně tak jako babičce/ musím vyprávět Nele o tom, co je u nás nového. Mluvíme a já z ní nemohu spustit oči. Bože, jak jenom za ten jeden rok, co jsme se neviděli, zkrásněla. Beru její hlavu do svých dlaní a pokládám ji do zelených peřin. Pohrává si s mými vlasy a sjíždí mě přes víčka, tváře na rozpraskané rty. Líbám konečky jejích dlouhých prstů. Kdesi v dálce kuká kukačka. Levou rukou rozvazuju stuhu na jejích letních šatech. Lehce mne odstrkuje a sedá si. Lehám si na záda a se zkříženými rukama za hlavou pozoruju, jak si přes hlavu svléká šaty. Objevila se krásná pevná prsa. Celé mé tělo ožívá láskou. Líbám ji na víčka, krk, ramena, nadra... Spojila nás láska. Jsme jedno tělo.

Domů jsem přišel okolo deváté večer. Babičce jsem nemusel nic vysvětlovat. Dávno již věděla o mé známosti. Hlad nemám. Dám si hrnek studeného mléka a jdu se umýt. Ulehám s myšlenkou na Nele. Rozešli jsme se s tím, že zítra půjdeme na rybník. Je to hezké místo. Z jedné strany skála a les, z druhé louka. Jenom aby nepršelo.

Jsou čtyři hodiny odpoledne a já odcházím z domu. S růží v ruce míjím poslední bílé stavení a scházím do údolíčka. Slunce visí těsně nad černým lesem a teplý vzduch se dvéje nad cestou. Určitě tam již bude.

Proplétám se rákosím a bláto mi protéká mezi prsty a nohou. Konečně jsem se vymotal z toho pralesa a jdu po bílém písku. Nikdo tu není. Jakkak by ne. Dnes se pořádá v místní hospodě zábava a jistě tam bude celá vesnice. Posledních pět kluků se kolem mě přehnalo s indiánským pokřikem. Jejich duše zmizely ve vyprahlé stepi.

Už ji vidím. Sedí na bílé osušce. Na zádech má přilepená zrnka písku a ještě trochu mokré černé plavky. chrání její ženskost před zraky čumilů. Nespatriła mě. Opatrně našlapuji a blížím se zezadu k Nele. Z jejího smění ji vytrhla až vůně růže, kterou jsem jí dal před obličej.

"Jsi milý, děkuju", říká a něžně mě líbá. Na hladině se blýská tisíc zlatých sluncí.

"Chceš jablko?", ptá se a aniž by čekala na odpověď, dává mi jedno do dlaní. Je šťavnaté. Pohledem jsme se domluvili. Beru ji za ruku a utíkáme do vody. Chvilí mám pocit, že je nějak moc studená /jsem zmlsaný z městského termálu/, ale po chvíli přicházím na to, že je vlastně akorát. Je prima na osvěžení. Plaveme až do půlky rybníka a pak se pomalu vracíme. Tady už stačím. Nohama se dotýkám měkkého dna.

Sedíme a vítr nám čechrá vlasy. Drobné kapičky jí stékají po těle. Studenými praty se dotkla mých ramen. Lehá si. Dlouze se na ni dívám. Je krásná ... Nééé!

Mám černo před očima a najednou se mi znovu promítl ten strašný sen. Písek je tak bílý. Je rozpálený od slunce, ale mě najednou hrozně studí. Ona je černá. Černá... Vrána na sněhu. Nele, ó Nele.

"Co je, stalo se něco?" Zřejmě si všimla mého upřeného pohledu. Ano, jistě si ho všimla. Ale nic netuší. Nic. Neví, že ji v téhle chvíli nenávidím. Ještě neví, že ji... Já ovšem ano. Rozhodl jsem se. Dnes, právě dnes a teď hned. Přemáhám odpor a беру ji za ruku.

"Ještě nám ani neoschly plavky", trochu odporuje, ale přesto se jde se mnou vykoupat. Plaveme k rákosí v levém záhybu rybníka.

"Pojď zpátky, tady je tráva. Je to nepříjemný, když ji cítím na břiše a na nohách.", prosí.

"Ještě kousek", říkám a snažím se o úsměv. Teď! Chytám ji za vlasy a potápím jí hlavu. Nebrání se. Nečekala to. Ještě stále nic netuší. Důležitý je moment překvapení a ten jsem vystihl. Začíná sebou házet.

"Kdepak holčičko, ty už sluníčko neuvidíš!" Její křečí roztažené prsty hledají mé tělo. Má výdrž. Držím ji pevně. Pomalu slábne její odpor. Pouštím ji. Mesi prsty mi zůstal chomáček jejích vlasů. Nechám si je na památku. Dávám si je za gumičku plavek a přemýšlím, co teď. Měl bych se s ní rozloučit. Potápím se. Vypadá jako malá mořská víla. Je zamotaná do vodních rostlin, zdá se, že spí. Poslední polibek. Sbohem Nele.

Beru její věci a dávám do tašky. Moc toho nemá - osuška, šaty, časopis a nějaká kosmetika v taštičce. Kam s tím? V klidu uvažuji. Samotného mě zarazí, jak jsem klidný. To co se stalo беру jako samozřejmost, jako něco, co se prostě muselo stát a za co mě nikdo nemůže odsoudit.

Odcházím. Tašku jsem nakonec nechal na svém místě. Nemám důvod ji schovávat. Začíná se smrákat. Musím sebou hodit, babička jistě čeká. Je krásně a večer vyjdou na nebi hvězdy.

EMMET WILLIAMS

POČTÁŘSKÁ PÍSEŇ

počtářská píseň č.1 /1962/
účinkující počítá posluchače z jeviště nahlas.

počtářská píseň č.2 /1962/
účinkující počítá posluchače z jeviště v duchu.

počtářská píseň č.3 /1962/
účinkující počítá posluchače z jeviště nahlas a za každého diváka si vloží do úst buď ořech nebo bonbon.

počtářská píseň č.4 /1962/
účinkující počítá posluchače z jeviště v duchu a za každého diváka si vloží do úst buď ořech nebo bonbon.

počtářská píseň č.5 /1962/
účinkující se dotkne každého v hledišti a počítá nahlas.

počtářská píseň č.6 /1962/
účinkující se dotkne každého v hledišti a počítá v duchu.

GEORGE BRECHT

HUDBA KAPEK /PŘÍBĚH KAPEK/

Zdroj kapající vody a prázdná nádoba jsou umístěny tak, že voda odkapává do nádoby.

Druhá verze : Kapání.

Pro jedno nebo více představení.

/1959-1962/

CHIEKO SHIOMI

EVENT POZDNÍHO ODPOLEDNE

Spouštěj housle po dlouhém provaze
se střechy domu
dokud se takřka nedotknou země

1963

Umění - činu - happening - - events -

Na sklonku padesátých let znepokojovala řadu mladých, především amerických, německých a japonských umělců - byli mezi nimi básníci, výtvarníci, ale i tanečníci a hodně studentů - otázka, jak vytvořit životnější a méně strnulé umění, než s jakým se setkávali v muzeích a galeriích, na jevišti, koncertních síních, v knižních publikacích apod. Čili evropských protagonistů moderního umění, z nich většina strávila válečná léta v USA, se hodně dovídali o jejich uměleckých počátcích i objevech. Nejvíce přitahovalo dada. Kládli se echázeli, experimentovali, debatovali, pokoušeli se o teoretické stati, založili si uměleckou neodadaistickou skupinu nazvanou FLUXUS, která pod vedením George MacCrimmase začala pořádat "festivaly" či "koncerty", na kterých se předváděly právě zrozené "happenings", "events", "games of art" apod.

Jak happenings tak events útočí vždy na více smyslů, přesunují svůj zájem z oblasti materiálového "umění-díla" do oblasti aktivity, činu. Proto jejich tvůrci rezignují na umělecké dílo jako na předmět /který se mimo jiné stal předmětem obchodu/ a dávají přednost činnosti, směřující k vyvolání určitých nových zážitků, představ či myšlenkových pochodů. Postačí jim k tomu impulsy, jejichž hmotná podstata není již literární, výtvarná, scénářistická, hudební atd./ je minimalizována k prahovým možnostem, anebo chybí vůbec.

Lze namítnout, že happenings i event-mani však své práce přesto publikují. Ano, je tomu skutečně tak, jsou však vedeni v tomto případě ohledem na ty, kdo se nemohou jejich představení či produkcí zúčastnit. Chtějí je alespoň touto formou seznámit se svou činností, jak prohlásil Allan Kaprow.

Kaprow je i autorem termínu a nové umělecké formy, vyšel z pop-artu, vystavoval své koláže a amblamáže a napadlo ho, že by mohl zasáhnout i do tradičního způsobu prezentace výtvarných děl. Přestal svá díla úhledně rozvěšovat po stěnách galerie, ale celé jimi obklopil návštěvníka, takže se jimi musel prodírat a proplétat, mohl s nimi manipulovat a podobně. Takto uspořádanou výstavu nazval "environment" /prostředí/. Později "oživil" toto prostředí akcemi lidí a novou uměleckou formu, v níž přestává hrát hlavní úlohu dílo umělce, ale chování a jednání účastníků jím vyprovokované akce, nazval "happeningem" /příhodou/. Termín "event" /událost/ vznikl v okruhu umělců kolem Johna Cagea. Podobně jako happening je především uměním akce a právě na něm byla vypracována teorie jednoduchého či minimálního umění. Event je zpravidla literárně-scénicko-hudební jevištní či nejevištní útvar malých rozměrů. Usiluje stejně jako happening o totálnější umělecké působení svazkem nejrozumnějších prostředků. Tvůrci events využívají pro kompozici často náhody.

ALLAN KAPROW

PTÁCI

1.
Ženy na stromech pohupují zavěšeným nábytkem
a tlučou do větví stromů klacky.

Muži stavitelé budují na okraji mostu kamennou zeď.

Muž s chlebem, pouliční prodavač, nabízí chleba s džemem,
"Chléb! Chléb! Chléb!", atd.,
píská na dětskou píšťalku.

2.
Muž s chlebem utichne.
Stavitelé zdi jdou k ženám na stromech, popichují je,
tlučou klacky a kamením do stromů.

Ženy shazují se stromů nábytek.

3.
Stavitelé zdi snášejí nábytek na hromadu
pod okraj mostu.

Ženy na stromech pískají na policejní píšťalky.

Stavitelé zdi bombardují kamením ze zdi nábytek.

Muž s chlebem se dá zase do vyvolávání.

4.
Když stavitelé zdi skončí, jeden po druhém tiše
odcházejí.

Muž s chlebem pokračuje ve vyvolávání.

Ženy na stromech ztichnou poté, když první ze
stavitelů zdi odejde.

5.
Muž s chlebem pomalu bombarduje štěrk kousky chleba,
když skončí, odejde.

Po dobu této činnosti Muže s chlebem ženy na stromech
rytmicky a unizono krákorají "Krá! Krá! Krá!" jako
vrány. Utichnou, když muž s chlebem odejde.

-----
píseň o neurčité délce /1960/

učinkující přechází nebo pobíhá sem a tam s balancující
lahví na hlavě a zpívá či hovoří, dokud láhev nespadne.

b e n v a u t i e r

JEDNAJÍCÍ BEN /1961-1962/

1. Vypijte po ránu dva litry červeného.
2. V restauraci hlasitě prohlašte: "Všichni jsou svině."
3. Ustříhněte si u kolen kalhoty.
4. Kupte si cylindr a noste jej.
5. Počínejte si tak, jakoby vás přepadl prudký bolestivý zápal slepého střeva a vymočte se na ulici.
6. Poslouchejte jen Elvise, Little Richarda a Jay Haukinse.
7. Za všech okolností se pokoušejte vyspat se ženou svého nejlepšího přítele.
8. Uveďte se rychle do stavu zuřivosti a hlasitě křičte.
9. Onanujte a všude to roztrubujte.
10. Pokousejte ruku své matky
11. Prohrajte všechny své úspory během 39 minut v herně.
12. Celý měsíc čistěte veřejně boty všech svých přátel.
13. Zeptejte se domovnice, zdali vám nesmrdí z huby.
15. Jednou týdně vyhledejte spor.
16. V noci nelezte do postele.
17. Z hospody vypadněte bez placení.
18. Spáchejte sebevraždu.
19. Zapalte si nad hlavou dům.
20. Nadále se pohybujte jen na kolečkových bruslích.

ROBERT WATTS

PŘÍBĚH POŠTOVÍ SCHRÁNKY

otevři poštovní schránku
savři oči
vyber si nějaký dopis
dopis roztrhej
otevři oči

VĚRA
ČADOVÁ

DADA NA PĚTI STRUNÁCH

Nebeské plácnutí myšlenek
Otírá se o srst soužení
Vlasatí andělé navenek
Hlásají dobrá znamení

Polibky zakleté v buňkách něžností
Zavři oči Letí Labutě
A v zrcadlové ploše hebkých křídel
Lidé se tváří nadutě

Oči se podobají květinám
Vadnoucím okvětním lístkům
Pestíky proto pilně zalévám
jedinou slzou z očních koutků

Jan Drogista má nový klobouk
Tolik se podobá svatozáři
Stínohra cosi vykresluje
na unuděné tváři

Múzy slétají ze stromů
zasklené ovoce mentolové chuti
A na kamnech náhrobků pročítám
stříbrné iniciály kmotřičky Smrti

PŘEDZVĚST NAPLNĚNÍ

Chytám úžas do skleničky
Zkouším na dech sáhnout
pokládám si na krk smyčky
Pokouším se mávnout

Odmítám tvé staré báje
Rozmařilost letní
I příběhy Jinotaje
O tom se mi nesní

Poznáš lehce po čem toužím
Pak jen šeptám při stmívání
Kdy už .....už přijde ten
Co odstraní mi z tepny ostrý nůž

Tvoje dlaně znají klíny
Ranní rozjímání
Zatím co mé noční touhy
Chtějí naplnění

Oční stíny mají barvu omšelého jíní
Přemýšlíš jen co je více
Dáš Tebe Tobě Ti
Chápu jak je těžké dotknout se i slunce

Odkládám svou chladnou roušku
Na hromádky suti
A pak už .....už přicházíš
A snímáš z mého krku nabroušený nůž

TRAKTÁT O TOUŽENÍ

Mé touhy jsou táhlé
jak cesty sluncí za únavou
Mé touhy jsou vzdálené
Pro tebe na dosah
Však mám jen třírozměrný stín
Našel se Spasitel
Však po poznání tiše
Pravil
Víš
prostě
To
neumím

BLUES OBSTAROŽNÍCH DAM

Kavárna na hlavní ulici
Kulatý stolek a tři číšníci
Tři hrnky černé břečky
Rozhovor lepkavý a trapný
Jak tři pleťové masky
na obličejích tří stárnoucích dam
A přemítajíc Mám dáti Dám
Počítají promarněné roky
mezi kofeinovými loky

KORUNOVACE

Šmouhatou tvář jež náhle potemněla
Se shlukem bílých rozvalin
A melodie v hrdle odezněla
V útroby ulehl jen splín

Oddanou duši která zkameněla
Dotekem letným Černotou
Ironií jsi lehce pohřbívala
Korunovaci samotou

x x x

Zčeření čiré apatie
V duši mou snáší bleďý stín
Oslíček rmutné poezie

Degradace

Zamlklá svítání

Průsvitnost křídel Drůbežích
Podivné předsevzetí

I zrní chutná slaně
Zocelované ostří nože
ŠMIK

S nachovou skvrnkou na hrudi
Knoflíček čtyřdíratý

Sešitý s perem holubím
Je ostrohrannou nití

PŘÍBĚH Z PŘEDMĚSTÍ SEVILLY

Znavená pomlka ve výhni úskoků -
Tak skonala tiše jeden živý tvor
A všechna slunce rázem potemněla
Nejdéle smrti odolával přidušený vzdor

Ze spleti výkřiků prýští osamění
A z rudé číše smutek nalévá
Ohnivě Španělsko a melodie dravá
Katafalk - Odraz - sklenka orosená

Zmítá se v dechu předposlední list
Umírá s létem v čase blýskavic
Uléhá na fašérské lůžko
Ozvěnou slyším jeho skromné NIC

....A smývám ze sebe zbytky naší odpolední lásky.....

A moje myšlenky se potichu vytrácejí a míří za roh,
za kterým čeká poznání....

Ale já nejsem s k l o

Nejsem plastická hmota

A protože stále marně tápu

Kdo jsem

Co chci

Proč jsem

zmáhá mě to hledání i hudba i maličkatá písmenka
v přesném sledu....

Možná by chtělo radikální řez....

Řez mého svědomí

Ale proč používat skalpel

klidně ho můžu zaměnit za lež

A ONI to ani nepoznají

A proč se propůjčit ke lžím když vím, že Tvoje slova
pramení z hloubky

Duše

čisté

A protože já nemám duši

A zároveň nejsem nečistá

jsem prostě v půli cesty

Rozcestí

ž i v o t

/šipkou doleva/

Stále se nemohu rozhodnout Kam

A literatura

se svýma malinkýma písmenkama mě směruje svým vnímáním

A když se mě jednou kdosi zeptal zda věřím Na lásku
zatápala jsem v paměti a hledala smysl slova Láska...

A trvalo to rok, než jsem si vzpomněla, a kdosi
nečekal na odpověď a ptal se jiných a ti mu odpovídali
kladně a věděli co je to láska a já jsem stála
v padajícím podzimním listí /opřena o mramorový sloup
dávných nejistot/ a jistotně jsem vydechla

Ne nevěřím na lásku
a tuším

Ani v Boha nevěřím
A nesmíte se zlobit protože
Nejsem sklo
nejsem plastická hmota
pták
a nejsem
květina

/ jen někdy cítím ve svých
vlasech vůni jehličí z
vánoční borovičky /

.....a tehdy v polospánku vím zcela určitě, že právě ta
vůně, ta hebkost a zároveň palčivost borovicových
jehliček jsem já

a pak zasouvám pod polštář
svou novou
literární
Vizi.

/Momentka/

PETR
NOVÁK

SLUNCE NA PODLAZE

Temná a chladná chodba
odráží rudý slunce
zlatá kaluž na podlaze
ukrytý jsou v kapsách ruce
Píseň se vrací
zpátky do mé hlavy
Zpívají jí ptáci
večer se probouzí
Slyším v těch tónech
volání své mámy
Tisíce hodin
můžu o všem jen snít.

Čtyři úsměvy za sklem
ústa nemají co říct
stále jenom tytéž schody
a kolikrát po nich mám jít
Lásku ti dávám
večer je nejtišší
Proč jenom nářek
znova se navrací
Nemůžu plakat
vítr mě umlčí
Podej mi ruku
a řekni kudy jít.

Slunce na podlaze oslepí
i smích
Slunce na podlaze zastaví
i pláč
Slunce na podlaze
koukej, tam ho máš.

K VÁNOCŮM

K vánocům pod stromeček
dostaneš malou raketu
aby ses nemusel bát
probudit se do další beznaděje

Zeď

...naděje
...naděje
...kde je
...je
...

O STÝSKÁNÍ

Stesk je voda ve vaně
která odtéká
aniž jsem smočil
jediný prst
Prázdný pokoj
a zdržování přátel
aby ještě chvíli
zacláněli vzpomínkám
Úsměv na sedadle autobusu
kde se všichni mračí
na mou představu
dalšího setkání
Zatoulaný spánek
ve strachu zavřít oči
snad abych
nesnil příliš

x x x

Kohout je vzhůru
hystericky křičí do dne
Pod očima mám modrotisky
probdělé noci
něco ve mně puklo
jako příliš vyschlý kámen
Kdesi hluboko uvnitř
jsem na kusy
a po tvářích mi
stekly slzy do uší
a zebou

SLYŠÍŠ ?

Na Větruši
červotoči ožívují
rámy dveří vržou
jejich hostinou
a ty se marně snažíš počít
Najednou je mi k smíchu
moje pošetilost
bezbrannost a čistota
děcka na pískovišti
Všechno je pryč
vím jen
že naše klíny
mají stejnou barvu

OSTROVY BEZ TÍŽE

Opojení pomínulo
nenávidím
smrtící nečinnost
vystřelený do stávu
bez tíže
Král Karmín
ostří přesvědčení
vyhodit z okna
všechno
a zůstat přilepený
na stěně
v prachovém rámu
po strženém plakátu
jak bílá vlaštovka
se snášíš za těmi krámy
mám přerušit spojení
já nezpůsobilý
hrát
podle tisíciletého scénáře
chápejte
nemohu čekat
na další dávku
jsem smrtelný
z tohoto pohledu.

NIC UŽ NENÍ JAKO DŘÍV

Profesoru Braschovi
se hroutí manželství
rodinný život
se kutálí po schodech
a buržoazní propaganda
mizí roštem sálajícího krbu
Chybí mu zub
vousy už šediví
má levičáky ve třídě
a uklidňuje každý den rvačky
Brzy mu nezbyde
než aby prodal poslední židli
a sedl si na podlahu
mezi rozházené fotografie
z mírové demonstrace
Je očarován
španělskou kouzelnicí
z bistra přes ulici
a léká se jejího
revolučního početí
které do něj propotila

VE ZNAMENÍ VAH

Zítra únor
otevře cestu podléškám
stačí mi ještě
horoskop pana Burdy
splnit slib ?
Nakloní váhy
na tvou stranu
nebo do prázdna ?
Celých čtrnáct dní
vlají ve větru
a lepí se na ně bláto
letošní nezdárné zimy
jsou porostlé tajícími květy
které rozpouští
moje nejistota
horká jako čerstvé lívance

STAROROČNÍ SESSION

Tenkrát
jsem kouřil majoránku
zabalenou v novinách
měla příchut' recese
Bude to skoro rok
vrátí mi sníh
prastarý pocit ?
V kůži mám zadřenou špínu
a studená voda
s mýdlem nepomáhá
Oheň blues zapraskal
a polykal březovou kůru
byla novoroční noc
svět pokročil na své cestě
Jsme v soukolí
Za nerozvážnost se má
platit
pane vrchní
repete

SOBOTNÍ AGÓNIE

V hostinci Velhaus
trhají kapsy u kabátů
sotva vstoupíte do dveří
za jednu noc moci
prodají rudolící machři
sto padesát losů
do tomboly
a z klobouku
vytáhnou králíka
a vnutí mu lístek
aby ostatní nepřišli
zkrátka za těch patnáct korun
v horkém vzduchu
rozpálených kamen
a hrdel
tancujte rock and roll
nevadí že stop-time
nevychází do taktu

PRAVDA JANA TOMÁŠE

V jeho bytě se člověk cítil jako v noční zahradě starých pohádkových králů, kteří brání slunci pozdravit každé ráno květinové záhony svých stěn. V těchto tichých koutech ztrácel každý pojem času, protože nepoznal, kdy začala noc a kdy den. V polostínech zapomenutých míst se schovávaly němé památky na nedokončená studia stavařiny, nabroušená dláta, svědkové úporného zápolení z "období dřeva" a pavouci, mlčenliví spolubydlíci v zámecké zahradě.

Miloval růže, nemluvné svědky tichého zápasu ve svém nitru, kdy se snažil pochopit svět, zákony společnosti, přírody a celého vesmíru. Každou minutou prožíval své poznání a uvědomoval si touhu rozdat nejen sebe samého, ale i tu skrytou humánní válku, která léta probíhala v jeho těle s jistotou, že ji ukončí až nemilosrdná smrt.

A tak po léta, dlouho do noci psal svou knihu, a potom, že neměl ženu, miloval se s peřinou nebo ve svých snech s nejkrásnějšími dívkami světa, ty sny pak přenášel na papír, a tak vznikal jeho nekonečný román miliónových lidských příběhů a barevných snů.

Ráno se probouzel s nechutí a ještě několik minut poležel, někdy i usnul, než se odhodlal vylézt ze svého vyhrátého druhého života a opustit všechny ty lásky, které ve spánku poznal. Probouzel se společně se svými sny, zapomenutými za očními víčky a vstával s dávnou touhou muzikanta, kterým se nikdy nestal, přestože napsal spoustu písní a skladeb a dokonce složil operu o Nekonečnosti, malíře, kterým se také nestal, i když jeho byt zdobily kresby, oleje a grafiky, nad kterými trávil ty bezesné probdělé noci bez lásky k ženám.

Často si před spaním položil k brýlím na stolek ještě tužku a papír, aby si napsal nápady, myšlenky a sny, které by do rána zapomněl. Útržky těch papírů nosil po kapsách, zakládal je do knih, které zrovna četl, do hromady různých poznámek a výpisků, do starých šuplíků, a tak je postupně všechny ztrácel a po čase zase nalézal, a to byla ta potřebná doba zrání, kterou si žádá každé dílo, byt je to jen slovo.

Jednou k svátku dostal růži, dar od přítele. Muži nedostávají květiny a on byl muž, přestože neměl ženu. Šlo o tu růži, byla krásná, ještě s ranní rosou na lístcích a voněla jemně, skoro plaše, jako by se styděla, že byla utržena právě ve své největší chvíli.

Kolem ní byly tisíce jiných růží. Nad stolem, postelí, gramofonem a stojanem na kytaru, na peřině, kterou se přikrýval k spánku. Nejnovější ležela namalovaná na stole. Zblízka voněla čerstvým papírem a tuší, a když zavřel oči, zavoněla ještě dál, dřevem a kůrou, stromem, ze kterého to dřevo někdo vytěžil, listím a jehličím, sluncem, deštěm a nekonečností.

Když po tom na něj padla jedna z těch prázdných chvíl, kdy už ho bolely oči od čtení, prsty od strun kytary, chodil svým malým přeplněným bytem sem a tam, u každé růže se zastavil a každé se v duchu zeptal, proč se vlastně tolik snaží přinést něco nového, hledat pravdu a tu ztracenou dávnou lásku a přestože mu žádná neodpověděla, pochopil, že všechny jsou stejně krásné a bolestivé nadotek, jako láska a pravda, které chtěl po celý život marně získat. Věděl také, že nepřestane a neumlčí svůj vnitřní tichý boj, aby mohl ostatním přidat trochu škodolibého štěstí na bezstarostné úsměvy. A pokaždé, když takhle bezcílně bloumal, namaloval novou květinu, aby ji dal tam, kde ještě našel bílé místo, a poté co tak učinil, uléhal k spánku spokojen a unaven, s tou věčnou touhou muzikanta, který poslouchá své písně sám.

červenec 1984

o b s a h

Karel Fingerhut

Luboš Vocásek

Umění činu - happening, events

Věra Čádová

Petr Novák

pozn. : Kapitulu Umění činu jsme sestavili z článku
Vladimíra Burdy "Simple art", který vyšel
v časopise Dialog 3/69.

DOMINO č.1

sestavil Jan Tomáš Aussig
všechny příspěvky na požádání vrátíme
grafická úprava - ART NOVA -
píše a rozšiřuje H.L.A.S. v ČSR
vyšlo v prosinci 1985
NEPRODEJNÉ !

+